

Nieuwe vondsten van zeldzame adventieve en verwilderde planten in Nederland, hoofdzakelijk in 1982

J. Mennema en W.J. Holverda
(Rijksherbarium, Leiden)

Zoals de titel doet vermoeden, wijkt deze lijst af van die, welke sinds 1972 regelmatig is gepubliceerd. De voor Nederland zo belangrijke categorie A met vondsten van Nederlandse soorten, ontbreekt namelijk in de 'lijst 1982' en wel om verschillende redenen.

Na het verschijnen van deel 1 van de Atlas van de Nederlandse Flora (Mennema c.s., 1980) is besloten om aanvullingen hierop in een aparte publikatie te bundelen. Deze aanvullingen kunnen betrekking hebben op een nieuwe vondst, die aan de inhoud van de tekst die in de atlas de kaartjes begeleidt geen enkele afbreuk doet. Soms echter betreft het een vondst of enkele vondsten die wel een wijziging in de begeleidende tekst noodzakelijk maken. Het explosieve optreden bijvoorbeeld van de beide 'Nederlandse' *Eragrostis*-soorten (Jongepier, 1982, 1983; Van der Meijden & Weeda, 1982) vraagt een geheel nieuwe begeleidende tekst. Het ligt voor de hand bij deze tekstveranderingen, als ook voor het vaststellen van de status van diverse nieuwe vondsten (oorspronkelijk?, adventief?) de hulp in te roepen van de atlasmedewerker die voor het kaartje verantwoordelijk is. Voor dit alles kon tot nu toe en kan nog steeds geen tijd worden vrijgemaakt.

Het gevolg hiervan is, dat de vondsten die eigenlijk moesten worden opgenomen, namelijk die van zeldzame planten, in de vorige lijsten werden vervangen door vondsten van algemenere taxa, die in een bepaalde streek van ons land zeldzaam zijn: 'nieuw voor Twente', 'van Ameland nog niet bekend'. Dit vonden wij weinig bevredigend.

In het verschijnen van het tweede deel van de Atlas van de Nederlandse Flora is, buiten de schuld van de redactie, een ernstige vertraging opgetreden. Dit kan er toe leiden dat er in de lijst reeds gegevens worden opgenomen die aanvullingen zijn op het gereed zijnde, maar nog te verschijnen verspreidingskaartje. Ook dit is een situatie die tot veel verwarring aanleiding kan geven en weinig bevredigend mag heten.

Om alle genoemde redenen leek het ons beter om categorie A met vondsten van zeldzame Nederlandse soorten in deze – en wellicht ook in de volgende – lijst achterwege te laten. Zo gauw het werk aan de atlas dit toelaat, zullen de aanvullende gegevens worden gepubliceerd, waarna in de toekomstige lijsten de belangrijke categorie A weer in ere kan worden hersteld. Thans volstaan wij met het vermelden van vondsten, hoofdzakelijk in 1982, van de adventieve soorten (categorie B) en van de verwilderde soorten (categorie C). De namen van de voor Nederland nieuwe taxa zijn vet gedrukt.

Met klem verzoeken wij, ondanks het ontbreken van de A-lijst, toch steeds alle nieuwe vondsten die van enig belang schijnen aan ons door te geven. Het is daarbij van belang steeds zo nauwkeurig mogelijk de vindplaats, de datum van de vondst en de naam van de vinder te vermelden. Systeemkaartjes voor opgaven van interessante, nieuwe vondsten worden gaarne op aanvraag toegezonden.

Voor de namen van de in de lijst vaak genoemde vinders zijn de volgende afkortingen gebruikt: (A.) voor J. Akkerman te Beverwijk; (Do.) voor D. Douwes te Doetinchem; (Jo.) voor ir. J.W. Jongepier te Oost-Souburg; (St.) voor P.F. Stolwijk te Haaksbergen; (Unio) voor Excursie van de Commissie voor het Floristisch Onderzoek van Nederland.

Voor hun medewerking aan de determinaties zijn wij dank verschuldigd aan F. Adema, R.W.J.M. van der Ham, dr. R. van der Meijden en E.J. Weeda en voor het controleren van de gegevens aan A.H.H. Denters, allen medewerkers van de afdeling Nederlandse Flora.

B. Adventieve soorten

ANGIOSPERMAE

AMARANTHACEAE

- Amaranthus bouchonii* Thell.; Zaandam, stationsemlacement, okt. 1982 (A.).
Amaranthus dubius Mart.; Krommenie, vuilnisstortplaats, sept. 1982 (A.).
Amaranthus graecizans L.; Ossendrecht, straatrand, aug. 1982 (Jo.).
Amaranthus hybridus L.; Harlingen, havenemlacement, aug. 1982 (opg. D.T.E. van der Ploeg); Goes, bij veevoederbedrijf, sept. 1982 (Jo.); Sas van Gent, bij suikerfabriek, in wegberm, aug. 1982 (id.).
Amaranthus paniculatus L.; Naaldwijk, wegberm, aug. 1982 (R.W.J.M. van der Ham); Vlissingen, haven, langs spoorlijn, sept. 1982 (A. Ovaa).
Amaranthus cf. *quitensis* H.B.K.; Goes, bij veevoederbedrijf, aug. 1982 (Jo.).
Amaranthus viridis L.; Goes, bij veevoederbedrijf, aug. 1982 (Jo.).

BORAGINACEAE

- Anchusa azurea* Mill.; Baak, Gld., op ruigte, juni 1982 (J.B.E. Thomassen).
Heliotropium europaeum L.; Amsterdamse Waterleidingduinen, W. van Vogelenzang, zandige wegberm, juli 1982 (opg. J. Mourik).
Lappula squarrosa (Retz.) Dum.; Arnhem, Kleefsche Waard, in 'verstoord' grasland, juli 1982 (opg. A.H.H. Denters); Katwijk, Berkheide, duinen, sept. 1982 (opg. H.P. van der Does); Goes, bij veevoederbedrijf, sept. 1982 (Jo.); Mook, vuilnisstortplaats, juni 1982 (opg. W. Leenders).

CANNABACEAE

- Cannabis sativa* L.; Noordwolde, Fr., Spokedam, braakliggend terrein, okt. 1982 (opg. K. Meijer).

CARYOPHYLLACEAE

- Gypsophila elegans* Bieb.; Spaarnwoude, vuilnisstortplaats, juni 1982 (A.).

CHENOPODIACEAE

- Atriplex hortensis* L.; Doetinchem, De Huet, braakliggend terrein, sept. 1982 (opg. Do.); Middelburg, industrieterrein, aug. 1982 (opg. A. Ovaa).
Chenopodium carinatum R. Br.; de opgave van een vondst te Overveen in de vorige lijst (Gorteria 11, 1982, p. 135) berust op een vergissing: het materiaal is *Chenopodium pumilio* R. Br.
Chenopodium pumilio R. Br.; Overveen, Koningshof, in wegrand, sept. 1981 (J.A. de Kramer); id., sept. 1982 (J.J. Morriën & E.J. Weeda); Goes, bij veevoederbedrijf, aug. en sept. 1982 (Jo.).

Kochia scoparia (L.) Schrad. subsp. *densiflora* (Turcz. ex Moq.) Aellen; Millingen aan de Rijn, strandje bij Kraaienbos, sept. 1982 (H.M. van de Steeg); id., okt. 1982 (opg. W. Leenders).

Salsola kali L. var. *tenuifolia* Tausch; Zutphen, rangeerterrein, nov. 1982 (B. Wijlens); Nijmegen, op rivierstrand, juli 1982 (G.J. van Wieringen).

COMPOSITAE

Ambrosia trifida L.; bij Weurt, Gld., Maas-Waalkanaal, tussen bazaltblokken, sept. 1982 (opg. W. Leenders); Ameide, Z.-H., loswal, aug. 1982 (opg. W. Jongejan).

Anaphalis margaritacea (L.) Benth. & Hook.; Alkmaar, De Horne, sept. 1982 (opg. D.W. Wolfskeel).

Artemisia biennis Willd.; Beverwijk, Breedstraat, sept. 1982 (A.); Vlaardingen, op opgespoten terrein, algemeen, okt. 1982 (B. van As); Ameide, Z.-H., loswal, sept. 1982 (opg. W. Jongejan).

Baeria coronaria A. Gray; Doetinchem, De Wrange, parkeerterrein, aug. 1982 (opg. Do.).

Crepis setosa Hall. f.; Wittebrink, Gld., op diverse plaatsen langs rijksweg in aanleg, aug. 1982 (opg. Do.); Klundert, westelijke randweg, juli 1982 (opg. Jo.); Z. van Sleenwijk, N.-Br., aan de Roef, juli 1982 (C.D. van Oosten); Maastricht, Beatrixhaven, bij opslagplaats vogelzaad, okt. 1982 (opg. W. van der Coelen & H.P.M. Hillegers).

Guizotia abyssinica (L.) Cass.; Nieuwegein, Put van Weber, sept. 1982 (Milieukartering Utrecht); Ameide, Z.-H., opgespoten terrein, aug. 1976 (opg. W. Jongejan).

Iva xanthiifolia (Fresen.) Nutt.; Afsluitdijk, Breezanddijk, juli 1982 (opg. D.T.E. van der Ploeg); id., aug. 1982 (E. de Boer); Brummen, langs de IJssel, zomer 1982 (opg. K. Reinink); tussen Kesteren en Zetten, Gld., in wegberm, aug. 1982 (W. de Groot); Gendt, Gld., Waaloever, aug. 1982 (J.G. Anema-Roeleveld & W. Anema); Millingen aan de Rijn, rivierstrand, aug. 1982 (opg. W. Leenders); id., sept. 1982 (G.J. van Wieringen); Beverwijk, terrein aan de Breedstraat, aug. 1982 (A.).

Schkuria pinnata (Lamk.) O. Kuntze; Goes, bij veevoederbedrijf, sept. 1982 (Jo. & Dr. R. van der Meijden).

Urospermum picroides (L.) Scop. ex F.W. Schmidt; Beverwijk, station, juni 1982 (A.). Deze soort is inheems in Z.W.-Europa en het Middellandse-Zeegebied.

Xanthium strumarium L.; Afsluitdijk, Breezanddijk, Z-zijde, aug. 1982 (opg. E. de Boer); N.O. van Barendrecht, langs rijksweg, sept. 1982 (opg. D.W. Wolfskeel).

CRUCIFERAE

Brassica juncea (L.) Czern.; Keijenburg, Hengelo, Gld., langs maisakker, juni 1982 (opg. Do.).

Diplotaxis erucoides (L.) DC.; St. Maarten, N.-H., aardappelakker, mei 1981 (Dr. F.M. Muller).

Lepidium densiflorum Schrad.; Enschede, haven, loswal, juli 1982 (opg. St.); Dodewaard, Dalwagen, tussen trottoirtegels, juni 1982 (R.W.J.M. van der Ham).

Malcolmia maritima (L.) R. Br.; de vondst te Doetinchem, vermeld in de vorige lijst (Gorteria 11, 1982, p. 136) is niet het gevolg van een spontane vestiging, maar van uitzaaien ter plekke.

Sisymbrium loeselii L.; Z. van Meppel, op stortplaats, juni 1982 (opg. A. Corporaal).

CUCURBITACEAE

Citrullus lanatus (Thunb.) Matsum. & Nakai; De Bilt, zandig terrein bij spoorbaan, aug. 1982 (Milieukartering Utrecht).

CUSCUTACEAE

Cuscuta campestris Yuncker; tussen Poeldijk en Westerlee, Z.-H., in wegberm, op *Convolvulus arvensis* L., aug. 1982 (R.W.J.M. van der Ham); Clinge, Zeel., spontaan in tuin, op *Callistephus chinensis* (L.) Nees, sept. 1982 (B. Verelst).

CYPERACEAE

Carex vulpinoidea Michx.; West-Knollendam, Noorddijk, vuilnisstortplaats, juli 1982 (A.).

Cyperus esculentus L.; Venray, Merselo, maïsakker, aug. 1981 (J. van Barneveld).

DIPSACACEAE

Dipsacus laciniatus L.; Wilhelminaoord, gem. Vledder, Dr., in berm van fietspad, juli 1982 (K. Meijer).

EUPHORBIACEAE

Euphorbia dentata Michx.; Utrecht, Lepelenburg, in heg, okt. 1982 (opg. St.).

Ricinus communis L.; Leiden, Bloemistenlaan, tussen straatstenen, al vele jaren standhoudend, sept. 1982 (J. Mennema); Sleeuwijk, N.-Br., O. van de rijkshaven, sept. 1982 (C.D. van Oosten); Woudrichem, nabij camping, sept. 1982 (id.).

GERANIACEAE

Erodium gruinum (L.) L'Hérit.; West-Knollendam, bij veevoederbedrijf, juni 1982 (A.).

GRAMINEAE

Agrostis hyemalis (Walt.) B.S.P.; Enschede, loskade, sept. 1981 (opg. St.).

Brachiaria platyphylla (Griseb.) Nash; Beverwijk, vuilnisstortplaats, sept. 1967 (A.); id., aug. 1971 (A.); Amsterdam, Westerdoksdijk, sept. 1967 (anon.); Goes, bij veevoederbedrijf, sept. 1982 (Jo.). Deze soort is oorspronkelijk afkomstig uit de zuidoostelijke Verenigde Staten.

Bromus arvensis L.; Zuidelijk Flevoland, kruising Hoge Vaart - Adelaarsweg, aug. 1982 (Unio).

Bromus rigidus Roth; Zaandam, station, juni 1982 (A.).

Echinochloa colonum (L.) Link; Leeuwarden, loskade, aug. 1982 (opg. D.T.E. van der Ploeg).

Eleusine indica (L.) Gaertn.; Leeuwarden, loskade, aug. 1982 (opg. D.T.E. van der Ploeg); Goes, bij veevoederbedrijf, sept. 1982 (Jo. & Dr. R. van der Meijden).

Eragrostis megastachya (Koel.) Link; Goes, bij veevoederbedrijf, aug. en sept. 1982 (Jo.).

Eragrostis neomexicana Vasey; Barendrecht, viaduct, tussen straatstenen en op talud, aug. 1982 (R.W.J.M. van der Ham). Dit liefdegras is inheems in Noord-Amerika (Van der Ham, 1983).

Eragrostis tef (Zucc.) Trotter; Harlingen, havenemplacement, aug. 1982 (opg. D.T.E. van der Ploeg).

Panicum dichotomiflorum Michx.; Utrecht, Kanaalweg, bij sojafabriek, okt. 1982 (St.).

Paspalum laeve Michx.; de vermelding van de eerste vondst van deze soort in Nederland (Van Ooststroom c.s., 1977) berust op een onjuiste determinatie en heeft betrekking op een vondst van *Brachiaria platyphylla* (Griseb.) Nash.

Schizachyrium scoparius (Michx.) Nash; Krommenie, vuilnisstortplaats, sept. 1982 (A.). Dit gras komt oorspronkelijk uit Noord-Amerika.

Setaria italica (L.) P.B.; Zanddijk, tussen Holten en Rijssen, in wegberm, sept. 1982 (St.); Enschede, op diverse plaatsen in wegbermen, aug. 1982 (opg. id.); Eldrik, bij Laag-Keppel, tussen grint, juli 1982 (opg. Do.); Nieuwegein, Put van Weber, sept. 1982 (Milieukartering Utrecht).

Sorghum halepense (L.) Pers.; Wierden, Ov., in berm rondweg, sept. 1982 (opg. St.); Doetinchem, industrieterrein, aug. 1982 (opg. Do.); Goes, O. van station, in berm spoorbaan, aug. 1982 (opg. J. Bruinsma); in Zeeland is deze soort recent al in 9 uur-hokken aangetroffen (Jongepier, 1983).

Sorghum vulgare (L.) Pers.; bij Bilthoven, in wegberm, juli 1982 (Milieukartering Utrecht); Fijnaart, N.-Br., in akker, aug. 1982 (Jo.).

Triticum cf. turgidum L.; Breskens, langs rijksweg, sept. 1980 (Jo.).

JUNCACEAE

Juncus torreyi Cov.; tussen Oost-Knollendam en Wormerveer, in berm van weg langs de Zaan, juli 1982 (A.). Deze soort is inheems in Noord-Amerika.

LABIATAE

Salvia viridis L.; Noordhoek, N.-Br., op akker, aug. 1982 (Jo.).

LILIACEAE

Ornithogalum pyrenaicum L.; Texel, De Koog, in 'sneeuwklodjesbosje', juni 1982 (W. Eelman).

LOASACEAE

Blumenbachia insignis Schrad.; Zuidwolde, Dr., Molenoevers, spontaan in tuin, met vogelzaad aangevoerd?, zomer 1980 (opg. M. Perdeck).

LOBELIACEAE

Downingia pulchella (Lindl.) Torr.; Keldonk, gem. Erp, N.-Br., ijsbaan, juli 1982 (M. Veerkamp). De soort is oorspronkelijk afkomstig uit de Verenigde Staten.

MALVACEAE

Abutilon theophrasti Med.; Voorthuizen, Gld., in verwilderde tuin, sept. 1982 (opg. W. Geldof); Wolphaartsdijk, in peenveld, sept. 1982 (opg. Jo.); Steenberg, terrein voormalige vlasfabriek, aug. 1982 (opg. id.); bij Oploo, N.-Br., in maïsveld, mei 1981 (opg. A.J.W. Rotteveel); Baarlo, L., in bietenveld, sept. 1982 (J.H. Kuipers).

Anoda cristata (L.) Schldl.; Sas van Gent, bij veevoederfabriek, okt. 1982 (Jo.); Steen-

bergen, terrein voormalige vlasfabriek, aug. 1982 (opg. id.).
Sida spinosa L.; Hasselt, op bouwland, okt. 1982 (J.M. Bakker); Beverwijk, midden-
berm Plesmanweg, aug. en okt. 1982 (A.); Steenberg, voormalig terrein vlasfa-
briek, aug. 1982 (Jo.); Wellerlooi, gem. Bergen, L., in perceel gladiolen, okt. 1982
(A.J.W. Rotteveel).

PAPILIONACEAE

Lathyrus hirsutus L.; Helmond, industrieterrein, 1976 (opg. P. van Ruth).
Melilotus indica (L.) All.; Spaarnwoude, vuilnisstortplaats, sept. 1982 (A.).
Trifolium alexandrinum L.; Hamdijk, gem. Nieuweschans, Gr., in berm van enkele ja-
ren geleden aangelegde weg, aug. 1982 (J. Mennema).
Trifolium diffusum Ehrh.; Noordwijk, O.-zijde van het Oosterduinse meer, 1981 (opg.
E. Aartse); Wissenkerke, Noord-Beveland, Vlietepolder, dijkta-
lud, juni 1981 (K. Hoek & A. van der Pluym); West-Souburg, in beplante ruigte, juni 1982 (Jo.).
Vicia lutea L.; bij Slenaken, juli 1979 (opg. H. Vellen-Sinnige); zie ook Natuurh.
Maandbl. 71, 1982, p. 195.

SCROPHULARIACEAE

Linaria incarnata (Vent.) Spreng.; de vondst bij De Huet, Doetinchem, vermeld in de
vorige lijst (Gorteria 11, 1982, p. 138), is niet het gevolg van spontane vestiging, maar
van uitzaaien ter plekke.

SOLANACEAE

Datura stramonium L. var. *tatula* (L.) Torrey; Wissel, gem. Epe, in aardappelveld, sept.
1982 (opg. E. de Boer); Ameide, Z.-H., loswal, aug. 1982 (opg. W. Jongejan).
Nicandra physalodes (L.) Gaertn.; Oude Pekela, bij R.K.-kerkhof, aan wegkant, nov.
1982 (opg. A.M. Nieuwenhuijs); Enschede, Deurningerstraat, in gazon, sept. 1982
(opg. St.); Zeist, vuilnisstortplaats, najaar 1980 (opg. O. Vorst); Alkmaar, in tuin van
Ziekenhuis Duin en Bosch, sept. 1982 (opg. A.G. Swolfs); Castricum, op diverse
plaatsen, aug. 1982 (opg. A.L.J. van IJzendoorn); West-Knollendam, bij veevoeder-
fabriek, juni 1982 (A.); Noordwijk, de Duinvos, zomer 1981 (opg. E. Aartse); Huy-
bergen, N.-Br., vuilnisstortplaats, sept. 1982 (F. van Aert). Zie ook Natura 79, 1982,
p. 271.
Nicotiana rustica L.; Zeist, Driebergseweg, tussen jonge aanplant, okt. 1982 (opg. O.
Vorst).

UMBELLIFERAE

Ammi majus L.; Maastricht, Beatrixhaven, bij opslagplaats vogelzaad, okt. 1982 (opg.
W. van der Coelen & H.P.M. Hillegers).
Bupleurum croceum Fenzl; Utrecht, Lage Weide, ruderaal terrein, juni 1982 (P. Bor-
kent).
Coriandrum sativum L.; Terschelling, Boschplaat, massaal, zomer 1982 (opg. P. Zum-
kehr); Waaluiterswaard, Z.W. van Opijnen, aug. 1981 (Unio); Zaandijk, voormalige
vuilnisstortplaats, juni 1982 (A.); Terneuzen, Zuidpolder, slootkant, zomer 1982 (R.
Mooy).

VERBENACEAE

Verbena bonariensis L.; IJmuiden, station, juli 1982 (A.).

C. Verwilderde soorten

PTERIDOPHYTA

SALVINIACEAE

Salvinia auriculata Aubl.; Blaricum, Warandebbergen, in nieuw gegraven plas, okt. 1982 (R.C. Barlo).

ANGIOSPERMAE

ACERACEAE

Acer ginnala Max.; tussen Steenberg en Oud Gastel, onderaan Kruislandsedijk, aug. 1982 (Jo.).
Deze soort komt oorspronkelijk uit Oost-Azië.

AMARANTHACEAE

Gomphrena globosa L.; Spaarnwoude, vuilnisstortplaats, okt. 1982 (A.). De eerste verwildering in ons land van deze, oorspronkelijk uit Tropisch Amerika afkomstige tuinplant.

ANACARDIACEAE

Rhus glabra L.; Bekveld, bij Hengelo, Gld., in greppel, juli 1982 (opg. Do.); Doetinchem, Wijnbergen, aan Oude IJssel, aug. 1982 (opg. id.).

APOCYNACEAE

Vinca major L.; Doetinchem, braakliggend terrein bij Europabrug, juni 1982 (opg. Do.).

ARACEAE

Pistia stratiotes L.; Capelle aan de IJssel, Oostgaarde, aug. 1982 (opg. W. de Graaf); Schoonhoven, in sloot, juli 1982 (opg. W. Jongejan); Hardinxveld-Giessendam, in sloot, aug. 1982 (opg. J.C. de Hek); Nieuwland, Z.-H., in watergang ter weerszijden van de Klinkert, okt. 1982 (opg. J. Schrijver). Nieuwe vindplaatsen van deze waterplant, die alleen in Zuid-Holland schijnt te kunnen verwilderen (zie ook Mennema, 1977).

BERBERIDACEAE

Berberis thunbergii DC.; Zuidelijk Flevoland, Oostvaardersdiep, aug. 1982 (Unio).

BUDDLEJACEAE

Buddleja davidii Franch.; Groningen, station, juni 1982 (opg. M.T. Jansen); N. van Wittebrink, Gld., in droge greppel, sept. 1982 (opg. Do.); Delft, juli 1982 (opg. R.W.J.M. van der Ham); Steenberg; Oud-Gastel; Oudenbosch, alle aug. 1982 (opg. Jo.); Tilburg, station, mei 1982 (opg. E.J. Weeda).

BUXACEAE

Buxus sempervirens L.; tussen Doetinchem en Gaanderen, langs rijksweg, aug. 1982 (opg. Do.).

CAPRIFOLIACEAE

Lonicera caprifolium L.; De Tongelaar, N. van Mill, N.-Br., in wegrand, april 1982 (Unio).

CARYOPHYLLACEAE

Lychnis coronaria (L.) Desrouss.; Fochteloo, gem. Castricum, op braakliggend land, 1979-1980 (opg. A.L.J. van IJendoorn); Noordwijk, Langevelderslag, in berm, zomer 1981 (opg. E. Aartse).

Silene coeli-rosa (L.) A. Br.; O. van Hummelo, Zelhemsseweg, in grazige berm, sept. 1982 (opg. Do.).

COMMELINACEAE

Tradescantia virginiana L.; O. van Keijzenborg, gem. Hengelo, Gld., op kuilhoop, juli 1982 (opg. Do.).

COMPOSITAE

Ammobium alatum R.Br.; Doetinchem, nabij Slangenburger, zomer 1982 (opg. Do.).

Anthemis nobilis L.; O. van Lettele, gem. Diepenveen, ruig terrein, aug. 1982 (Unio).

Aster laevis L.; Berkumerbroek, trafostation spoorlijn Zwolle-Meppel, sept. 1982 (opg. A. Corporaal).

Aster novae-angliae L.; Schin op Geul, langs spoorlijn, sept. 1981 (opg. Plantenstudiegroep Limburg).

Chrysanthemum paludosum Poir.; Beverwijk, vuilnisstortplaats, sept. 1977; Krommenie, vuilnisstortplaats, juni 1977; Zaandijk, voormalige vuilnisstortplaats, juni 1977 (alle A.).

Cosmos bipinnatus Cav.; Zehem, Gld., voormalige spoorbaan, aug. 1982 (opg. Do.).

Echinops commutatus Juratzka; Hoog Zuthem, gem. Zwolle, juni 1982 (opg. A. Corporaal).

Helianthus rigidus (Cass.) Desf.; Zuidelijk Flevoland, weg naar Almere, aug. 1982 (Unio).

Rudbeckia serotina Nutt.; bij Roosendaal, langs spoorbaan, aug. 1982 (opg. Jo.).

Silybum marianum (L.) Gaertn.; Hengelo, Gld., in wegberm, aug. 1982 (opg. Do.); Bruinisse, sept. 1982 (opg. Jo.).

Tagetes minuta L.; Goes, tussen straatstenen, aug. 1982 (opg. Jo.).

CRASSULACEAE

Sedum spurium Bieb.; Texel, Ceres, in bos, zomer 1982 (W. Eelman); Doetinchem, Bielheimerbeek, op stenen beschoeiing, sept. 1982 (opg. Do.).

CRUCIFERAE

Hesperis matronalis L.; O. van Losser, Ov., in wegberm, 1982 (opg. J. Kers); Doetinchem, Kruisbergse Boschen, in bosrand, aug. 1982 (opg. Do.); Castricum, op diverse plaatsen in de duinen, 1980, '81 en '82 (opg. A.L.J. van IJendoorn); id., met witte bloemen; Bellingwolde, Gr., berm Boelo Tijdenskanaal, juni 1982 (opg. E.H. Schansem).

Lobularia maritima (L.) Desv.; Marsen, Hessenweg, O. van Zwolle, langs spoorlijn, sept. 1982 (opg. A. Corporaal); Castricum, op diverse plaatsen, 1979/1980 en aug. 1982 (opg. A.L.J. van IJendoorn); Schore, Zeel., wegrand, sept. 1982 (opg. Jo. & Dr. R. van der Meijden).

CUCURBITACEAE

Lagenaria siceraria (Mol.) Standley; Beverwijk, vuilnisstortplaats, nov. 1981 (A.). De eerste verwildering van deze oude cultuurplant, die oorspronkelijk uit tropisch Azië en Afrika komt.

GERANIACEAE

Geranium platypetalum Fisch. & Mey.; Everland, gem. Roosendaal en Nispen, in sloot langs Everlandwegje, juni 1980 (E.J. Weeda).

Geranium sanguineum L.; Losser, Ov., wegberm, 1982 (opg. J. Kers).

Geranium sylvaticum L.; Zuidelijk Flevoland, Oostvaardersdiep, aug. 1982 (Unio).

IRIDACEAE

Crocus flavus West.; tussen Schoondijke en Sasput, Zeel., in wegberm, maart 1982 (opg. Jo.).
Iris sibirica L.; Bad Boekelo, gem. Enschede, langs spoorbaan, juni 1982 (opg. St.).

LABIATAE

Hyssopus officinalis L.; Asperen, stadsmuur, juli 1981 (Prof. dr. F.P. Jonker).
Mentha spicata L.; Enschede, Blijdensteinlaan, ruderaal terrein, aug. 1982 (opg. St.); bij Maarsen, op zandig talud van spoorbaan, juli 1982 (Milieukartering Utrecht); id., var. *crispata* (Schrad.) Sch. & Thell.; slikken van Flakkee bij Stellendam, aug. 1982 (H.G. van der Weijden).

LILIACEAE

Hosta fortunei (Bak.) Bail.; IJzevoorde, gem. Doetinchem, in bosrand, juli 1982 (opg. Do.).
Hosta undulata (Otto & Dietr.) Bail.; tussen Baak en Hengelo, Gld., in houtwal, juni 1982 (opg. Do.).

LOBELIACEAE

Lobelia erinus L.; Arnhem, Rijnkade, kademuur, aug. 1982 (opg. St.).

MALVACEAE

Malope trifida Cav.; de vondst te Doetinchem-Wehl, vermeld in de vorige lijst (Gorteria 11, 1982, p. 140) is niet het gevolg van spontane vestiging, maar van uitzaaien ter plekke.

ONAGRACEAE

Clarkia elegans Dougl.; Beverwijk, ruderaal terrein, juli 1982 (A.).

PAPAVERACEAE

Dicentra eximia (Ker) Torr.; Doetinchem, langs Zelhemsseweg, juni 1982 (opg. Do.).
Dicentra formosa (Andr.) Walp.; Oventje, gem. Zeeland, N.-Br., bij voormalige korenmolen St. Victor, in bosrand, april 1982 (Unio).
Macleaya cordata (Willd.) R. Br.; Doetinchem, Overstegen, in greppel, juli 1982 (opg. Do.); id., De Wrange, aan rand parkeerterrein, aug. 1982 (opg. id.). De eerste verwildering in Nederland van deze sierplant uit China en Japan.

PAPILIONACEAE

Galega officinalis L.; Noordwijk, langs Schiestraat, okt. 1982 (opg. E. Aartse).
Laburnum anagyroides Med.; Amsterdam, station Muiderpoort, perron, juli 1982 (E.J. Weeda).
Ornithopus sativus Brot.; Afferden, L., ruderaal terrein in Maasuiterswaard, sept. 1977 (A. Beijersbergen).

POLEMONIACEAE

Gilia capitata Dougl.; de vondst bij De Huet te Doetinchem, vermeld in de vorige lijst (Gorteria 11, 1982, p. 141) is niet het gevolg van spontane vestiging, maar van uitzaaien ter plekke.

POLYGONACEAE

Polygonum baldschuanicum Regel; Oostkapelle, in bos, okt. 1982 (Jo.); de eerste verwildering in Nederland van deze sierheester uit de bergen van Turkestan.

PRIMULACEAE

Anagallis monelli L.; de vondst bij De Huet te Doetinchem, vermeld in de vorige lijst (Gorteria 11, 1982, p. 141) is niet het gevolg van spontane vestiging, maar van uitzaaien ter plekke.

RANUNCULACEAE

- Aconitum napellus* L.; Enschede, vliegbasis Twente, zomer 1982 (opg. J. Kers).
Anemone blanda Schott & Kotschy; Doetinchem, nabij Slangenburger, voorjaar 1982 (opg. Do.).
Anemone coronaria L.; Vlisningen-O., ruigte bij Scheldepoort, mei 1982 (opg. A. Ovaa).

RESEDACEAE

- Reseda odorata* L.; de vondst te Doetinchem-Wehl, vermeld in de vorige lijst (Gorteria 11, 1982, p. 141) is niet het gevolg van spontane vestiging, maar van uitzaaien ter plekke.

ROSACEAE

- Alchemilla mollis* (Buser) Rothm.; Doetinchem, Slangenburger, langs slotgracht, in gras, zomer 1982 (opg. Do.). Deze soort is ten onrechte opgenomen in de Standaardlijst van de Nederlandse Flora 1983, omdat zij volgens de bewerkster van dit geslacht niet anders dan verwilderd (en lang standhoudend) in Nederland is gevonden (Jaspars-Schrader, 1983).
Cotoneaster horizontalis Dcne; Gaanderen, Gld., braakliggend terrein, juni 1982 (opg. Do.); Steenberg, op kademuur, aug. 1982 (opg. Jo.); Oudenbosch, op kademuur, aug. 1982 (opg. id.).
Cotoneaster salicifolius Franch.; Heino, Ov., Vlamincckhorst, mei 1981 (opg. J.J. Kleuver); Middelburg, Dam, tussen muur en trottoir, nov. 1981 (Jo.); Bergen op Zoom, op muur, juli 1980 (opg. id.). De eerste opgaven van verwildering in Nederland van deze uit West-China ingevoerde sierheester.
Potentilla fruticosa L.; Enschede, vliegbasis Twente, zomer 1982 (opg. J. Kers).
Pyracantha coccinea Roem.; Goes, aan spoorbaan, sept. 1982 (opg. Jo.).
Rosa glauca Pourr.; Oudenbosch, langs spoorbaan, juli 1982 (opg. Jo.).
Rubus laciniatus Willd.; Neerijnen, Gld., kasteel, aug. 1982 (Unio); 's-Graveland, Boekesteijn, juni 1982 (B. Jongsma); Kwadendam, Zeel., station, juni 1982 (opg. Jo.).

SAXIFRAGACEAE

- Bergenia cordifolia* (Haw.) Sternb.; Oventje, gem. Zeeland, N.-Br., bij voormalige korenmolen St. Victor, in bosrand, april 1982 (Unio).
Tellima grandiflora (Pursh) Dougl. ex Lindl.; Loosdrecht, in houtwal, juni 1982 (Milieukartering Utrecht).

SCROPHULARIACEAE

- Linaria purpurea* (L.) Miller; Velp, langs spoorbaan, juli 1982 (K. Reinink).

SOLANACEAE

- Physalis alkekengi* L.; Duin en Bosch, gem. Castricum, zomer 1980 (opg. A.L.J. van IJzendoorn).

UMBELLIFERAE

- Foeniculum vulgare* Mill.; bij Mook, vuilnisstortplaats, aug. 1982 (opg. W. Leenders).
Levisticum officinale Koch; Oventje, gem. Zeeland, N.-Br., bij voormalige korenmolen St. Victor, in bosrand, april 1982 (Unio); Maastricht, braakliggend terrein, zomer 1982 (Plantenstudiegroep Limburg).

Literatuur

- Ham, R.W.J.M. van der, 1983. *Eragrostis neomexicana* Vasey bij Barendrecht. Gorteria 11 (9), p. 214-215.

- Jaspars-Schrader, T.W., 1983. Het geslacht *Alchemilla* in Nederland. *Gorteria* 11 (7), p. 154-165.
- Jongepier, J.W., 1982. Het voorkomen van enkele niet-oorspronkelijk wilde grassoorten in Zeeland. *Gorteria* 11 (4), p. 79-86.
- Jongepier, J.W., 1983. Nieuwe vondsten van *Eragrostis minor* Host, *E. pilosa* (L.) Beauv. en andere van oorsprong adventieve grassen in 1982. *Gorteria* 11 (10), p. 234-236.
- Mennema, J., 1977. Wordt de Watersla (*Pistia stratiotes* L.) een nieuwe waterpest in Nederland? *Natura* 74 (5), p. 187-190.
- Mennema, J., A.J. Quené-Boterbrood & C.L. Plate, 1980. *Atlas van de Nederlandse Flora* 1. Amsterdam.
- Ooststroom, S.J., J. Mennema & F. Adema, 1977. Aanwinsten voor de Nederlandse flora, hoofdzakelijk uit 1967-1974. *Gorteria* 8 (10/11), p. 179-187.

New records of rare adventitious species and species escaped from cultivation in the Netherlands, mainly in 1982

In the list of new records the main category A (Netherlands species) is wanting, awaiting a publication with additions and new records of taxa inserted in the first part of the *Atlas of the Netherlands Flora*. For that reason this list includes only the records of rare adventitious species and species escaped from cultivation. The names of taxa new for the Netherlands, are in bold type.